

soudu, připomíná se proti vývodům rekursu, že § 7 a) j. n. obsahuje předpisy v příčině o b s a z e n í s o u d u ve sporech, přikázaných sborovým soudům prvé stolice, nikoliv předpisy o soudní p ř í s l u š n o s t i, pročež nelze se důvodně dovolávat ustanovení §u 104 j. n. o podrobení se soudu nepřislušnému (prorogace).

Čís. 2649.

Vyrovnávací správce není oprávněn ani povinen, by vydržoval podnik dlužníkův vlastním jméním. Rozsah úřední činnosti vyrovnávacího správce.

Nárok vyrovnávacího správce na odměnu vzniká teprve přiřčením odměny soudem.

Vyrovnávací správce nesmí si z dlužníkovy jmění ponechatí zálohy na nárocky ze správy.

(Rozh. ze dne 23. května 1923, Rv I 1023/22.)

Žalovaný byl vyrovnávacím správcem firmy Ř., na jejíž jmění byl po zastavení vyrovnacího řízení vyhlášen úpadek. Ježto žalovaný přijal pro firmu Ř. platy po zastavení vyrovnacího řízení, žalovala ho úpadková podstata firmy Ř. o vydání přijatých platů. Žalovaný namítl navzájem pohledávku ve výši žalobního nároku, jež prý mu vznikla za řízení vyrovnacího jako vyrovnacímu správci. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobě vyhověl a uvedl ohledně namítané pohledávky navzájem v d ů v o d e c h: Žalovaný namítl k započtení vzájemnou pohledávku, která mu vznikla za vyrovnacího řízení jako vyrovnacímu správci, avšak tato pohledávka, které žalovaný k úpadku nepřihlásil, nehodí se k započtení, neboť jsoucnost její může býti zjištěna jen výrokem vyrovnávacího komisaře (§ 32 vyr. ř.), což se však dosud nestalo (§ 1439 obč. zák.). Dle spisů o vyrovnávacím řízení firmy Ř. žalovaný oproti vyrovnávacímu komisaři prohlásil, že žádných nároků nečiní, ježto byl vyrovnán dlužníkem, avšak takováto úmluva vyrovnávacího správce s dlužníkem jest dle §u 34 vyrovnávacího řádu neplatná. O d - v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Jak řád konkursní v §u 2 (2) výslovně ustanovuje, trvají účinky předchozího vyrovnacího řízení i v úpadku, pokud se týče prodlužují se až do dne jeho zahájení, byl-li návrh na vyhlášení úpadku podán nejpozději do 14 dnů po zastavení řízení vyrovnacího. V tomto sporu jde právě o takový případ, neboť návrh na vyhlášení úpadku prot. firmou E. podaný došel na soud úpadkový dne 15. dubna 1921 a řízení vyrovnací zastaveno dnem 2. dubna 1921. Jak motivy k úpadkovému řádu vysvětlují, vyžaduje toho stejný zájem věřitelů a zásada stejnoměrného uspokojení, ovládající řízení vyrovnací, by účinky vyhlášení úpadku, pokud již zahájením řízení vyrovnacího nastaly, byly posunuty zpět k době, kdy řízení vyrovnací bylo zahájeno. (Manz. konk. řád 1915, str. 40, redigováno Drem Friedlaendrem). Včasným podáním návrhu na vyhlášení úpadku může věřitel příštího úpadce právě zabrániti, by zaniklá práva zástavní zase neožila neb odpůřčí nároky, již založené, nepominuly nebo postupy, pro

pravo hlasovací bezúčinné, účinnými se nestaly a pod. (tamtéž, str. 39). Zvláště pak jest v motivech zdůrazněno, že uplatňovati lze v řízení úpadkovém pouze takové vzájemné pohledávky započtením na pohledávky úpadcovy a docíliti tak započtení jich v plné výši a nikoli pouze přiznanou kvotou, vznikly-li nejpozději 6 měsíců před zahájením řízení vyrovnacího (§ 20 konk. ř.), předpokládajíc, že věřitel, nabýváje vzájemné pohledávky, nevěděl již o dlužnickové insolvenční (tamtéž, str. 39). Proto není o tom pochybnosti, že žalovaný vyrovnací správce nemůže vůči žalujícímu úpadkovému správci započísti celou vzájemnou pohledávku, když nejen že vznikla teprve za řízení vyrovnacího, nýbrž on sám jako orgán, v řízení vyrovnacím dlužníka kontrolující, o insolvenční dlužnickové velmi dobře věděl. Pokud ve vzájemné pohledávce vyúčtovány jsou i položky tvořící výlohy a odměnu správce vyrovnacího, poukázal již první soud správně k tomu, že cesta, jak zjistiti a upravit jest ony položky, předepsána jest v §u 33 vyr. ř., a nelze tyto předpisy nijak obejít, zvláště pak samostatnou dohodou mezi vyrovnacím správcem a dlužníkem nebo věřiteli s opominutím vyrovnacího komisaře a vyrovnacího soudu (§ 34 (3) vyr. ř.). Následkem souvislosti, jež v tomto případě nastala mezi řízením vyrovnacím a úpadkovým ve smyslu §u 2 (2) konk. ř., musí žalovaný do úpadkové podstaty vydati 77.694 K s přísl., jak je první soud vypočetl, a to beze srážky svých k započtení namítaných vzájemných nároků; i bude pak věcí orgánu řízení úpadkového, by o výlohách a odměně vyrovnacího správce, pokud se týče o zařazení jich, jakož i mimo ně dále účtovaných položek správce jakožto úpadkového věřitele do určité třídy věřitelů úpadkových se usnesly.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D u v o d y:

Dovolání není oprávněným. Vzájemná pohledávka dovoatelova 79.718 Kč 74 h, kterou tento ve sporu ku započtení na žalobní pohledávku 77.694 Kč namítl, vznikla dle jeho vlastního vyúčtování jednak z platů, které žalovaný jako vyrovnací správce ku provozu podniku vyrovnacího dlužníka ze svého majetku jako hotové zálohy poskytoval, a jiných hotových výloh, jednak z nároku žalovaného jako správce vyrovnacího na odměnu za vedení správy. Dle zjištění nižších soudů, ježmuž odporováno nebylo, trvalo vyrovnávací řízení firmy Ř., v němž právě žalovaný byl vyrovnávacím správcem, od 2. ledna do 2. dubna 1921 a tímto dnem bylo usnesením obchodního soudu v Praze zrušeno. Žalovaný však přijímal pro firmu Ř. od jejích dlužníků dále placení i po zrušení vyrovnávacího řízení, přijav celkem 77.694 Kč v době po 2. dubnu 1921 do 19. dubna 1921, kdy byl na jmění firmy Ř. vyhlášen úpadek k návrhu věřitelky firmy E. P., učiněnému dne 15. dubna 1921, tedy ještě před uplynutím 14 dnů od zrušení řízení vyrovnávacího. Úřední činnost vyrovnávacího správce v hlavní své podstatě záleží v doзору nad podnikem vyrovnávacího dlužníka a v činnosti zpravodajské (informační) vyrovnacím věřitelům a soudu o stavu dlužníka majetku, neboť zavedením vyrovnávacího řízení nepozbývá dlužník disposičního práva nad svým majetkem, nýbrž jest jen v určitých právních jednáních

omezen (§ 8 vyrov. řádu). Nelze přisvědčiti dovolatelovu nálehu, že dle §u 31 vyr. ř. patří k činnosti vyrovnávacího správce také financování dlužníkovu podniku vlastními prostředky správcovými, neboť, ukládá-li toto ustanovení správci, by pečoval o to, by dle možnosti závod v provozu udržel a jmění dlužníka nebylo zmenšeno, nikterak ho nezmocňuje, tím méně zavazuje, by vlastním majetkem dlužníkovu podnik udržoval. Avšak i kdyby ony platy vyrovnávacího správce považovány byly za hotové výlohy správy, poskytnuté jako zálohy, potřebné k udržení provozování dlužníkovu podniku, byly účastnými přednostního práva dle §u 23 čís. 1 vyrov. ř. a staly by se dle §u 46 čís. 1 konk. ř. — poněvadž do 14 dnů po zrušení vyrovnávacího řízení byl učiněn návrh na vyhlášení úpadku — pohledávkami úpadkové podstaty a mohly by dojiti přednostního uspokojení dle §u 47 (1) a (2) konk. ř., nebyl by nicméně dovolatel oprávněn, z důvodu svého dřívějšího úřadu vyrovnávacího správce zadržovati ku krytí své pohledávky z vedení vyrovnávací správy platy, které pro dlužníka po zrušení vyrovnávacího řízení přijal, poněvadž vyrovnávací řád nedovoluje ani soudu, by za vyrovnávacího řízení povolil vyrovnávacímu správci zálohy na jeho nároky ze správy ze jmění dlužníkovu, což plyne z ustanovení §u 33 vyrov. ř., jenž nemá obdobného předpisu, jako § 125 (3) konk. ř. Tyto přijaté platy jako jmění dlužníkovu patří nesporně do úpadkové podstaty dle §u 1 konk. ř. a odvolací soud posoudil věc po stránce právní úplně správně, uznáv, že žalovaný je povinen, aby pro dlužníka vybraných 77.694 Kč do úpadkové podstaty firmy Ř. zaplatil. Také otázka nepřípustnosti započtení byla odvolacím soudem v podstatě správně posouzena a postačí k jeho rozsudečným důvodům odkázati a doložiti jen, že, pokud vzájemná pohledávka, žalovaným ke započtení namítaná, záleží v jeho nároku na odměnu, dosud soudně ani neurčenou, za vedení správy vyrovnávacího řízení, nestala se ještě ani existentní, pokud nebyla mu soudním usnesením přičtena (§ 33, odstavec druhý vyr. ř.).

Čís. 2650.

Pokračování ve spekulacním obchodu či pouhé poskytnutí zápůjčky k ukončení spekulacního obchodu?

Stravný obchod může býti obchodem diferenčním. Pojem stravného obchodu.

(Rozh. ze dne 23. května 1923, Rv I 1350/22.)

S. spekoval v roce 1916 u bankovní firmy M. ohledně většího počtu akcií à la baisse, akcie však stoupily a krytí jeho nestačilo. Nemaje prostředků, obrátil se na žalovaného, svého příbuzného. Žalovaný ujednal pak koncem září 1916 se žalující filiálkou banky S., že tato dodá bance M. za žalovaného akcie, jichž se týkala spekulace S-ova, a zavázal se, že bance vrátí akcie in natura. Žalobkyně složila akcie pro banku M. u vídeňské firmy J. Žalobě, již domáhala se na žalovaném vydání stejného počtu akcií, procesní soud první stolice vyhověl, a uvedl mimo jiné v důvodech: Při úmluvě z konce září 1915 jed-